

ORDE VAN DIENST
voor de gezamenlijke viering van

KERST

in de Remonstrantse Kerk te Nieuwkoop
Eerste Kerstdag, woensdag 25 december 2024

THEMA: 'HOE VER IS DE NACHT?'

*Kerstavond 1968 – 'Earthrise' (Aarde-opkomst) vanaf de maan –
Apollo 8*

Voorganger: ds. Ruurd van der Weg, Uithoorn
Muzikale leiding: Saskia ten Have
Piano: Jaco Kruijswijk
Dwarsfluit: Lisette Eggink en Inge Kempen – de Bruijn
Met medewerking van de zanggroep

VOORBEREIDING

* Zingen: 'Er is een roos ontloken' – LB 473 en LB 473b

Allen

1 Er is een roos ont - lo - ken
uit bar - re win - ter-grond,
zo - als er was ge - spro - ken
door der pro - fe - ten mond.
En Da - vids oud ge - slacht
is weer op - nieuw gaan bloei - en
in 't mid - den van de nacht.

Zanggroep zingt: LB 473b

Er is een roos ontloken
uit barre wintergrond,
zoals er was gesproken
door der profeten mond.

Allen

2. Die roos van ons verlangen,
dat uitverkoren zaad,
is door een maagd ontvangen
uit Gods verborgen raad.
Maria was bereid,
toen Gabriël haar groette
in 't midden van de tijd.

3. Die bloem van Gods behagen
heeft, naar Jesaja sprak,
de winterkou verdragen
als allerdorste tak.
O roos als bloed zo rood,
God komt zijn volk bezoeken
in 't midden van de dood.

*** Stilte**

*** Zingen: 'Hoe ver is de nacht?' – VL 389**

1. solo; 2. zanggroep; 3. allen

1. Solo; 2. Koor; 3. Allen: Antoine Oome

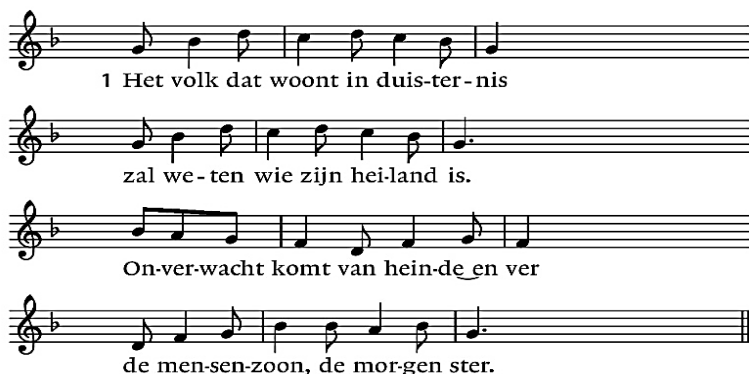
Hoe ver is de nacht, hoe ver,
wach - ter, hoe ver is de nacht?
De mor - gen komt, zegt de wach - ter,
maar nog is het nacht.

*** Pianospel: 'Stille Nacht' – arr. Ola Gjeilo**

*** Zingen: 'De nacht loopt ten einde' – LB 460**

refrein:

De nacht loopt ten einde,
de dag komt na - der-bij.

1 Het volk dat woont in dui-ter-nis
 zal we-ten wie zijn hei-land is.
 On-ver-wacht komt van hein-de en ver
 de men-sen-zoon, de mor-gen ster.

refrein

2. Tekens aan sterren, zon en maan,
 hoe zal de aarde dat bestaan?
 Zo spreekt de Heer: verheft u vrij
 want uw verlosser is nabij. (*refrein*)
3. Wanneer de zee bespringt uw land
 en slaat u 't leven uit de hand,
 weet in uw angst en stervenspijn:
 uw dood zal niet voor eeuwig zijn. (*refrein*)
4. Zie naar de boom, die leeg en naakt
 in weer en wind te schudden staat;
 de lente komt, een twijg ontspruit,
 zijn oude takken lopen uit. (*refrein*)
5. Een twijgje, weerloos en ontdaan,
 – zonder gestalte, zonder naam.
 Maar wie gelooft verstaat het wel.
 Dat twijgje heet: Emmanuel. (*refrein*)
6. Die naam zal ons ten leven zijn.
 Een zoon zal ons gegeven zijn.
 Open uw poorten metterdaad
 dat uw verlosser binnengaat. (*refrein*)

*** Bemoediging en drempelgebed**

Onze hulp is in de Naam van de HEER
A: DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT
Eeuwige God,
dit is de dag die Gij gemaakt hebt, licht van uw licht,
een dag van grote vreugde.
Open U dan voor allen die in het duister tasten
en kom tegemoet aan hen die nog in droefheid gaan.
En geef ons Jezus te zien, goed nieuws voor deze wereld,
troostend licht voor onze ogen, tot in eeuwigheid.
A: AMEN

*** Zingen: 'Nu zijt welkome' – LB 476**

1 Nu zijt wel - le - ko - me,
Je - su, lie - ve Heer,
Gij komt van al - zo ho - ge,
van al - zo veer.
Nu zijt wel - le - ko - me
van de ho - ge he - mel neer.
Hier al op dit aard - rijk
zijt Gij ge - zien nooit meer.
Ky - ri - e - leis.

2. Christe Kyrieleison, laat ons zingen blij,
daarmed' ook onze leisen beginnen vrij.
Jezus is geboren op de heilige kerstnacht
van een maged reine, die hoog moet zijn geacht.
Kyrieleis.

3. Herders op den velde hoorden een nieuw lied,
dat Jezus was geboren, zij wisten 't niet.
'Gaat aan gene straten en gij zult Hem vinden klaar.
Bet'lem is de stede, daar is 't geschied voorwaar.'
Kyrieleis.

4. Wijzen uit het oosten, uit zo verre land,
zij zochten onze Here met offerand'.
Ze offerden ootmoediglich mirr', wierook ende goud
te eren van dat kinde, dat alle ding behoudt.
Kyrieleis.

Gemeente gaat zitten

*** Smeekgebed voor de nood van de wereld,
gezongen en gesproken**

- Allen zingen: 'Licht in onze ogen'- LB 463: 1 en 2

1 Licht in on - ze o - gen,
red - der uit de nacht,
geldt uw me - de - do - gen
nog wie U ver - wacht?

2. Als der mensen trooster
roepen wij U aan:
noem de namelozen
met een nieuwe naam!

- Gebed:

Dag werd het, lieve God, en wij weten van Licht,
maar niet minder van de nacht die nog niet scheurt.
Gloria zingen wij, ook voor wie niet meer zingen kan.
Wij zoeken het huis en het hart
waar Uw menslievendheid opnieuw geboren wordt,
maar de weg naar Bethlehem versperren mensen voor elkaar.
Een Kind aanbidden wij,
maar zijn straks alweer vergeten
al wat klein en weerloos is zijn waarde te geven.
Hoe kunnen wij vieren
dat Gij onze ongeneeslijke wereld
nog altijd niet aan zijn lot overlaat?
Laat ons gebed zijn als een vlam van hoop,
als een stem tegen het donker.

- Allen zingen: 'Kyrie eleison' – LB 463: 6, 7 en 8

6. Kyrie eleison,
dat Gij u erbarmt,
onze kille koude
met uw licht verwarmt!

7. Christe eleison,
nog is niet verstomd
ons verlangend roepen
dat Gij spoedig komt!

8. Kyrie eleison,
wees genadig, Heer!
Breng ons naar de morgen
wacht niet langer meer!

*** Glorialied: 'Eer zij God in onze dagen' – LB 487**

1 Eer zij God in on - ze da - gen,
 eer zij God in de - ze tijd.
 Men - sen van het wel - be - ha - gen,
 roep op aar - de vre - de uit.
 Glo - ri - a
 in ex - cel - sis De - o.
 Glo - ri - a
 in ex - cel - sis De - o.

2. Eer zij God die onze Vader
 en die onze koning is.
 Eer zij God die op de aarde
 naar ons toe gekomen is.
 Gloria in excelsis Deo.

3. Lam van God, Gij hebt gedragen
 alle schuld tot elke prijs,
 geef in onze levensdagen
 peis en vreê, kyrieleis.
 Gloria in excelsis Deo.

HET WOORD

* **Groet:** v. De HEER zal bij u zijn!
A. DE HEER ZAL U BEWAREN!

* **Gebed**

Barmhartige God,
in de nacht is Hij geboren, Jezus, Uw Zoon, onze Heer,
Uw Woord in ons midden, onze redding, onze hoop.
Wij bidden U dat wij zijn licht mogen zien opgaan
en dat wij Hem mogen liefhebben en bewaren.
Neem uit ons midden weg
alwat het licht niet kan verdragen
en maak ons vredelievend.
A. AMEN

* **Aandacht voor de bloemschikking**

Thema: licht

God zelf werd een kwetsbaar mens.
Een kind, zoals ook wij eens kind waren. Een nieuw
mensenleven, gekomen om ons licht te brengen,
hoop en toekomst.

De schikking

De ontvangende lijn is naar boven
geschoven, hoger kan niet meer, dicht
bij het licht. In de ontvangende lijn zijn
lichte materialen gelegd: bessen,
vruchten, gedroogde witte bloemen, schaduwplantjes.

Meditatieve tekst

Ontvangen licht
verbeeld in bloemen,
vruchten vol zaden om te leven
licht in de toekomst.

*** Zingen: 'Stille nacht, heilige nacht' –**
LB 483 (zetting: John Rutter)

1. Stille nacht, heilige nacht!
Davids Zoon, lang verwacht,
die miljoenen eens zaligen zal,
wordt geboren in Betlehems stal,
Hij, der schepselen Heer,
Hij, der schepselen Heer.
2. Hulploos Kind, heilig Kind
dat zo trouw zondaars mint,
ook voor mij hebt Ge U rijkdom ontzegd,
wordt Ge op stro en in doeken gelegd.
Leer me U danken daarvoor.
Leer me U danken daarvoor.
3. Stille nacht, heilige nacht!
Vrede en heil, wordt gebracht
aan een wereld, verloren in schuld;
Gods belofte wordt heerlijk vervuld.
Amen, Gode zij eer!
Amen, Gode zij eer!

*** Overdenking: 'Hoe ver is de nacht?'**

*** Zingen: 'In nacht gekomen kind van hogerhand' – LB 505**

1 In de nacht ge - ko - men
kind van ho - ger - hand,
licht in blin - de o - gen,
licht dat zin - gend brandt,
kom in on - ze da - gen,
kom in on - ze nacht,
hoor de aar - de kla - gen -
Heer, de we - relt wacht.

2. In de nacht gekomen
kind dat met geduld
eeuwenoude dromen
eindelijk vervult,
kom in onze dagen,
kom in onze nacht,
kom met uw gestage,
milde overmacht.

3. In de nacht gekomen,
onmiskkenbaar kind,
kom, doorwaai de bomen,
zachte zuidenwind,
kom in onze dagen,
kom in onze nacht,
laat uw morgen dagen,
kom – de wereld wacht.

*** Muzikaal intermezzo: 'Ik ben een engel van de HEER'**

– uit 'Weihnachtsoratorium – Bach –
piano, dwarsfluiten, zanggroep

KLEIN KERSTORATORIUM 'LICHT EN VREDE'
--

*** Solo:**

In die dagen werd een bevel uitgevaardigd door keizer Augustus dat er een volkstelling moest worden gehouden over de hele wereld. Deze volkstelling vond plaats voordat Quirinius landvoogd van Syrië was. Allen gingen op reis om zich te melden, ieder in zijn eigen stad.

Ook Jozef ging op weg en omdat hij uit het huis en geslacht van David was, trok hij vanuit Nazareth in Galilea naar Judea toe, naar

Bethlehem, de stad van David, om zich daar te melden, samen met Maria zijn vrouw, die zwanger was.

En terwijl zij in Bethlehem verbleven, brak het uur aan dat zij bevallen moest. Zij bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene, wikkelde hem in doeken en legde hem neer in een kribbe, omdat er voor hen geen plaats was in de herberg.

Nu waren er herders in de buurt; die nacht, in het open veld, hielden zij de wacht bij hun kudde.

Plotseling stond voor hun ogen een engel des Heren, en de glorie des Heren omstraalde hen – zij werden zeer bevreesd.

Maar de engel sprak tot hen: weest niet bevreesd, want ik verkondig u een grote vreugde, die voor heel het volk bestemd is. Heden is u, in de stad van David, een redder geboren, de Heer, de Messias. En dit zal u een teken zijn: gij zult een pasgeboren kindje vinden, het is in doeken gewikkeld, het ligt in een kribbe.

* **Koor:**

Plotseling was de engel omringd door een schare van hemelse machten. Zij verheerlijkten God, en zij riepen: Ere zij God in den hoge en vrede op aarde voor alle mensen van goede wil.

* **Vrouwenstem:**

En het geschiedde, toen de engelen van hen waren weggevaaren naar de hemel, dat de herders zeiden tot elkaar:

* **Koor; 2. Allen:** “Laat ons gaan zien...”

1. Koor; 2. Allen:

Laat ons gaan zien het woord

dat daar ge - schied-de.

* **Solo**

In den beginne was het woord.
Roepend om licht, en het licht werd geboren.
Roepend om mensen, zij werden geboren.

* **Koor**

Roepend om ons en wij mensen werden geboren.

* **Solo**

In dat woord was leven, levenslicht. In dat woord was leven.
Levenslicht, bronwaterlicht, ziel, leeftocht, adem voor de mensen.

* **Koor**

En dat woord geschiedt waar mensen zijn,
licht en duisternis waar mensen zijn.
En het licht schijnt in de duisternis.
En de duisternis heeft het licht niet overmeesterd.

* **Allen en koor (krachtig!):**

“En het licht schijnt in de duisternis...”

* **Spreekstem (voorganger)**

(ondertussen zingt het koor zachtjes 2x

‘...en het licht schijnt in de duisternis’)

Nee, niet ingekort is zijn arm dat Hij ons niet zou kunnen bevrijden.
Niet verstopt is zijn oor dat Hij ons niet zou kunnen horen.
Maar de misdaden van mensen verduisteren het licht,
met bloed bevekt zijn hun handen, leugentaal is op hun lippen,

spinnenwebben weven ze aaneen, addereieren broeden ze uit.
Wij plegen geweld, zaaien verwoesting, de weg van de vrede
kennen wij niet

* **Allen en koor (krachtig!):** "En het licht schijnt in de duisternis..."

* **Spreekstem:**

(ondertussen zingt het koor zachtjes 2x

'En het licht schijnt in de duisternis')

Wij wachten op licht, maar het blijft donker,
licht van de zon, maar wij dolen in duisternis.
Blinden – zo tasten wij in het rond, onzekere mensen zonder ogen.
Wij struikelen op klaarlichte dag, in de bloei van ons leven zijn wij
als doden...

Leeggeplunderd hebben jullie het land,
met het geroofde goed van de armen vullen jullie je huizen.
Met welk recht vertrappen jullie mijn volk?
Wee over hem die huis na huis opkoopt, die akker bij akker trekt
tot er geen grond meer over is.
Wee over hem die goed noemt wat kwaad is.

Stem van een roepende:
Baan in de woestijn een weg!
Bergen en heuvels moeten geslecht!
Afgonden moeten gevuld!
Krochten moeten worden: bewoonbaar,
klippen een vruchtbare vallei!
Enkel door recht te doen zullen jullie worden bevrijd.

*** Koor:**

Het volk dat in duisternis gaat zal aanschouwen groot licht.
Die wonen in schaduw van dood – over hen op gaat het licht.
Zij zullen lachen en juichen als op de dag van de oogst.

*** Allen zingen:**

*** Spreekstem:**

Het slavenjuk dat ons drukte, de stang op onze schouders,
de stok waarmee wij worden geslagen –
breekt Hij in stukken, op Zijn dag.
De stampende laarzen, de kleren in bloed geleverd,
vallen ten prooi aan het vuur.

Want een kind is ons geboren.
Want een zoon is ons gegeven.
Op zijn schouders het rijk van de vrede,
en de namen waarmee Hij genoemd wordt:
God-onbedwingbaar, Vader-voor-eeuwig, Koning van de vrede.

Nog in de moederschoot werd hij geroepen.
De geest van God zal rusten op Hem:
om aan de armen goed nieuws te brengen,
om aan de gevangenen bevrijding te melden,
aan de blinden de weg naar het licht,
om te troosten wier hart is gebroken.
Hij zal niet doven de kwijnende vlam
en het gekraakte riet niet breken.
Hij zal een schutting zijn tegen de wind,
schuilplaats tegen de regen.

*** Allen zingen: 'Kind ons geboren' – LB 491**

The image shows a musical score for the hymn 'Kind ons geboren' (LB 491). It consists of six staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The time signature is 4/4. The lyrics are written below the notes. The melody is simple and repetitive, with a final double bar line at the end of the sixth staff.

Kind ons ge - bo - ren, zoon ons ge - ge - ven,
God on - be - dwin - g - baar, Va - der voor eeu - wig,
Ko - ning van de vre - de.
Kind ons ge - bo - ren, zoon ons ge - ge - ven,
God on - be - dwin - g - baar, Va - der voor eeu - wig,
Ko - ning van de vre - de.

*** Spreekstem:**

Ooit smeden de volkeren der aarde hun zwaarden tot ploegijzers
om, hun lansen tot sikkels om het koren te oogsten.

Geen volk trekt het zwaard meer tegen een ander,
niemand oefent zich meer voor de strijd.

Dan vlijt de panter zich naast het bokje, de wolf en het lam liggen
samen, het kalf en de leeuw zullen grazen op één veld – een kind
kan ze weiden.

De zuigeling zal spelen bij het hol van de adder, een kind steekt
zijn handje in het nest van de slang.

*** Allen zingen: 'Mocht ons verschijnen deze gerechte'**
(melodie = LB 491)

Mocht ons ver - schij-nen de-ze ge - rech-te
 mocht hij ons ge-ven licht van zijn o - gen
 a - dem van zijn le - ven.
 Mocht ons ver - schij-nen de-ze ge - rech-te
 mocht hij ons ge-ven licht van zijn o - gen
 a - dem van zijn le - ven.

*** Spreekstem:**

En geen mens zal meer onheil stichten.
 Zoals de zeebodem bedekt is met water, zo zal de aarde met
 vrede bedekt zijn.

Kind ons geboren, Zoon ons gegeven, Vader voor eeuwig, Koning
 van de vrede,
 God, onbedwingbaar...

*** Instrumentale epiloog (einde)**

Noorderlicht boven Nederlandse heide, september 2024.

Foto: Rick Bekker

GEBEDEN EN GAVEN

* Mededelingen namens de kerkenraden

* Dankgebed en voorbeden;

- bij de voorbeden zingen we als gebedsacclamatie:

'Naam boven elke naam' – Psalm 148b uit 'Psalmen anders'

telkens: 1x zanggroep, 1x allen

Naam bo-ven el - ke naam

Hart van ons men-sen

Geest die de lief-de is

Ziel van mijn ziel

*tekst Maria de Groot, bij Psalm 148
melodie John Bell – ALLES IS ÉÉN*

- stil gebed

- Onze Vader

Onze Vader in de hemel
laat uw naam geheilgd worden,
laat uw koninkrijk komen en uw wil gedaan worden
op aarde zoals in de hemel.

Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig was.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons uit de greep van het kwaad.

Want aan u behoort het koningschap,
de macht en de majesteit
tot in eeuwigheid.
Amen

* **Inzameling van de gaven;**

ondertussen: **Kerstmedley** – piano en dwarsfluiten

*** Allen gaan staan en zingen het slotlied:
'Hoor, de engelen zingen de eer' – LB 481**

1 Hoor, de en-gelen zin-gen de eer
van de nieuw ge-bo-ren Heer!
Vre-de op aar-de, 't is ver - vuld:
God ver-zoent der men-sen schuld.
Voeg u, vol-ken, in het koor,
dat weer-klinkt de he-mel door,
zing met al - ge-me-ne stem
voor het kind van Bet - le - hem!
Hoor, de en-gelen zin-gen de eer
van de nieuw-ge-bo-ren Heer!

The image shows a musical score for a hymn. It consists of ten staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The time signature is 4/4. The lyrics are written below the notes. The music is a simple, melodic line, likely for a choir or congregation. The lyrics are in Dutch and describe the birth of Jesus and the peace brought by his coming.

2. Hij, die heerst op 's hemels troon,
Here Christus, Vaders Zoon,
wordt geboren uit een maagd
op de tijd die God behaagt.
Zonne der gerechtigheid,
woord dat vlees geworden zijt,
tussen alle mensen in
in het menselijk gezin.
Hoor, de engelen zingen de eer
van de nieuwgeboren Heer!

3. Lof aan U die eeuwig leeft
en op aarde vrede geeft,
Gij die ons geworden zijt
taal en teken in de tijd,
al uw glorie legt Gij af
ons tot redding uit het graf,
dat wij ongerept en rein
nieuwgeboren zouden zijn.
Hoor, de engelen zingen de eer
van de nieuwgeboren Heer!

*** Opwegzending en zegen; allen zeggen: AMEN**

*** Allen zingen: 'Zie reeds staat de morgenster' – LB 486:4**

*DE GEZAMENLIJKE KERKENRADEN WENSEN JONG EN OUD
GEZEGENDE KERSTDAGEN TOE
EN ALVAST VREDE EN ALLE GOEDS IN HET NIEUWE JAAR*

